

Stanovisko Výboru nezávislého ICT průmyslu k Národnímu plánu rozvoje sítí nové generace

16. února 2016

Dokument Národní plán rozvoje sítí nové generace (NPRNSG) je dle našeho názoru ve velmi špatném stavu. Je napsaný bez podkladových dat a je plný doměnek. Je zde jasná snaha dodatečně zadat sběr dat tak, aby výsledky tohoto sběru legitimizovaly do té doby napsanou verzi dokumentu. I přes to ale tento dokument nebude plnit předběžnou podmínku 2.2 (ex-ante kondicionalita) požadovanou Evropskou komisí.

Na tyto skutečnosti poukazujeme dlouhodobě a snažíme se navrhnout řešení, ale zatím jsme nezaznamenali, že by naše připomínky byly brány v potaz či jakkoliv vypořádány a případné odmítnutí bylo řádně zdůvodněno. Neděje se tak ostatně ani v případě připomínek jiných ministerstev v rámci meziresortního připomínkového řízení.

Přestože se občas formálně setkání se zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), nelze to považovat za konzultavec ve smyslu požadavků Evropské komise na tvorbu národní strategie podpory vysokorychlostního internetu. Na těchto setkání jsme pouze informováni ze strany MPO o něčem, co je dávno vypracováno a k čemu se již nemůžeme vyjádřit.

Z těchto důvodů jsme navrhli pozastavení dalšího postupu ve věci tvorby Strategie ze strany MPO a požádali o ustanovení pracovní skupiny se zastoupením státní správy (ministerstva, ČTÚ...) a akademické a podnikatelské sféry, která zhodnotí dosavadní postup MPO, stávající vypracované materiály a doporučí nejvhodnější další postup (modifikace sběru dat, jiná východiska a nápravná opatření ve Strategii aj.).

Výhrady k současné verzi Národního plánu rozvoje sítí nové generace:

1. Národní plán a jeho příprava je kritizována celým telekomunikačním trhem i dalšími státními institucemi. Ministerstvo průmyslu a obchodu ale i přes to ignoruje připomínky a pokud veřejně reaguje, tak především denunciačními útoky na regionální operátory („malí wifi operátoři“, „poskytující nízkorychlostní internet“), přestože malé a regionální telekomunikační firmy jsou v ČR jediné, které již dnes staví optické sítě, často ve strukturálně postižených regionech, a nabízejí tak nejrychlejší přístup k internetu v ČR.
2. Celý koncept NPRSNG je postavený bez konzultace s relevantním ICT průmyslem. Chybí skutečná analýza, co je vlastně skutečnou příčinou existence bílých míst, tzn. bez přístupu k vysokorychlostnímu internetu:
 - Pracovní skupina k Národnímu plánu a k Výzvam vůbec nebyla ustanovena
 - Připomínky zainteresovaných stran jsou soustavně odmítány, bagatelizovány a denunciovány ("wifi operátoři bránící svá teritoria a inkasující nemalé částky").
 - Zadání sběru dat o pokrytí vysokorychlostním internetem, tak jak bylo předloženo na ČTÚ, mapuje přístupovou infrastrukturu, její typ a rychlost připojení. Nezabývá se cenou služby a procentuálním využitím. Nemůže tedy sloužit jako dostatečný zdroj pro ekonomická data pro analýzu, vyžadovanou Evropskou komisí.
 - Není jasné, jak budou získaná data vyhodnocována, protože zástupci MPO na jednáních pracovní skupiny ČTÚ opakovaně informovali účastníky, že základní mapu dodanou ČTÚ budou dále filtrovat a vyhodnocovat.
 - Mapování je prováděno na čísla popisná, bez ohledu na počet domácností. I základní sídelní jednotky (ZSJ) s velkou penetrací vysokorychlostním internetem mohou být vyhodnocena jako místa bílá.
 - Zástupci MPO dopředu demotivují ve svých veřejných prezentacích podnikatele v řádném vyplnění počtu domácností. Jsou prezentovány záměry MPO, aniž by došlo k diskusi se sektorem.
 - Není brán ohled na veřejnou/státní infrastrukturu. Národní plán ji bere jen jako potencionálního beneficianta – Plány MPO počítají s povinnou rezervou pro státní správu, ačkoliv Evropská komise nic takového nepožaduje. Není brán ohled na sítě nepodnikatelů – spolku či družstev, které pokrývají celá velká města (např. Plzeň, Kladno, Nový Jičín).
 - Nejsou obsaženy ani základní indikace kritérií hodnocení projektů.
 - Nebyla předložena analýza dopadu na hospodářskou soutěž (hrozba budování zbytečné infrastruktury, možnosti selhání velkoobchodní nabídky která není definována, diskutována a zkušenosti z dosavadní regulace ukazují, že v ČR v přístupu k internetu nefunguje).

- Ze strany MPO je soustavně dezinterpretována podmínka skokové změny (nejde jen o nárůst rychlosti, ale i o kvalitativní změnu v hospodářské soutěži aj.).
 - Neexistuje plán investic ani odhad nákladů na realizaci Národního plánu. Předpokládá se, že možná bude odhad až v závěru procesu po sběru dat, tzn. je postupováno od konce.
 - Není shoda ani neproběhla diskuze nad definicí a vhodností nových a "modernizovaných" NGA sítí.
 - Není brán ohled na stanovení cílů pokrytí a skutečného využívání pro potřeby srovnání s EU (takeup, coverage). Definice v odkazovaném dokumentu Digitální Česko 2.0 není dostatečná a zcela chybí diskuze.
3. Zcela chybí jakákoliv ekonomická analýza i byť jen zadání či představa pro její vytvoření. Ministerstvo průmyslu a obchodu se veřejně odvolává na to, že analýza může být hotova až po sběru dat ze strany ČTÚ, nicméně sběr ekonomických dat není v zadání ministerstva pro ČTÚ a Úřad tato data nesbírá. Pro ekonomickou analýzu také chybí vyhodnocení dopadu implementace Národního plánu na hospodářskou soutěž. Z našeho pohledu tak zcela chybí data a snaha o jejich sběr:
- Není známo, jak bude probíhat rozšiřování vysokorychlostního internetu a jejich osvojování ze strany zákazníků a skutečné využití NGA sítí. Může dojít k neúčelnému využití prostředků, což je v rozporu s ex-ante podmínkou 2.2. (viz statistiky z jiných zemí EU).
 - Nebudou známa data o backhaul sítích (mezičlánek mezi místní přístupovou sítí a páteřními sítěmi) – MPO chce dotovat celé sítě a dotace do backhauλου jsou tak povinně spojené s vybudováním přístupové sítě. Toto je potenciálně diskriminační opatření, které nerespektuje skladbu podnikatelů na trhu. Už delší dobu upozorňujeme na nutnost změny OP PIK, která by umožnila uspokojivě vyřešit problémy úzkého hrdla a neměla by takový potenciál narušit hospodářskou soutěž. V zahraničí je obvyklé podporovat investice do backhauλου s tím, že tzv. poslední míli si podnikatelé sami vyřeší nejvhodnější technologií v daném místě.
 - Ekonomická analýza neukazuje na skutečné důvody nízké penetrace vysokorychlostním internetem (VRI). Chybí zjištění důvodů, proč některé obce VRI mají, a jiné, ačkoliv nich žije stejné množství lidí jako v obcích s vysokým pokrytím VRI, ačkoliv jsou ve stejném regionu se stejnou socioekonomickou situací, VRI nemají. Důvody mohou být např. chybějící odpovídající backhaul, překážky ve výstavbě, kterou může blokovat místní samospráva nebo stavební úřad.
 - Plán nebere v úvahu veškerou existující infrastrukturu potřebnou pro poskytování telekomunikačních služeb a účelově se zaměřuje jen na přístupové sítě.